

Δ'

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

περὶ τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας
τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου κατὰ τὸ ἔτος 1963

Πρὸς τὸν κ. Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Κύριε Γενικὲ Γραμματεῦ,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω Ὑμῖν συνοπτικὸν σημείωμα περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου κατὰ τὸ λήγον ἔτος 1963.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος αἱ ἐργασίαι τοῦ Ἀρχείου περιεστράφησαν κυρίως εἰς τὸ δίκαιον τῆς Τουρκοκρατίας. Ἠρευνήθησαν κώδικες νοταριακοὶ καὶ ἔγγραφα ἐκ τῶν νήσων. Ἰδιαίτερα προσοχὴ κατεβλήθη εἰς τὴν ἀνέυρεσιν ἰδίως δικαστικῶν ἀποφάσεων δι' ὧν παρουσιάζεται τὸ ἐν τῇ πράξει ἐφαρμοσθὲν δίκαιον. Οὕτω πλείσται ἱκανοῦ ἐνδιαφέροντος δικαστικαὶ ἀποφάσεις τοῦ 18ου αἰῶνος ἀντεγράφησαν καὶ ἄλλαι ἐπεσημάνθησαν πρὸς ἀντιγραφὴν.

Προσέτι ἤρξατο ἡ ἀποδελτίωσις τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ἀποσταλίσαν ἡμῖν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἀποφανομένων ἐπὶ ἐθίμων.

Εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Ἀρχείου εἰσήχθησαν τριάκοντα ἐν ὄλῳ νέοι τόμοι καὶ ἀνάτυπα μελετῶν.

Ἐς μοι ἐπιτραπῇ τέλος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὑποβολῆς τοῦ παρόντος σημειώματος νὰ προσθέσω ὅτι ἐπιτακτικὴ εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν θέσεων τοῦ Ἀρχείου διὰ τὴν ἀποδοτικωτέραν λειτουργίαν του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 1963.

Εὐπειθέστατος

Ὁ Διευθύνων

Μεν. Τουρτόγλου

Ε'

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου
τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1963

Κατὰ τὸ ἔτος 1963:

Συνεχίσθη ἡ ἀποδελτίωσις μελετῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἀντικῆς Θράκης ἀπὸ τοῦ 1912 καὶ ἐξῆς.

Ἠρχισε καταρτιζομένη κατὰ συγγραφεῖς καὶ κατὰ θέματα ἱστορικὴ βιβλιογραφία περὶ τοῦ νεωτέρου ἑλληνισμοῦ καλύπτουσα τὸν ΙΘ' καὶ τὸν Κ' αἰῶνα, περιλαμβάνουσα δὲ ἑλληνικὰ καὶ ξένα συγγράμματα καὶ μελέτας, δημοσιευθείσας ἀποτελῶς ἢ εἰς περιοδικά.

Ἐγένετο ἡ ἀπαιτουμένη προεργασία διὰ τὴν συστηματικὴν μικροφωτογράφησιν ξένων ἀρχεῖων πηγῶν περιεχουσῶν πληροφορίας περὶ ἐλευθέρου καὶ ὑποδούλου ἑλληνισμοῦ.

Ἀποφασισθέντος ὅπως τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἀρχίσῃ διὰ μικροφωτογραφήσεως ὕλικου τοῦ Foreign Office, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ μετέβη, κατό-

πιν ἐντολῆς τῆς Συγκλήτου, εἰς Λονδῖνον καὶ ἐπεσήμανε τὰ μικροφωτογραφηθόσμενα ἀρχεῖα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦνται ἀπὸ πολλὰς ἑκατοντάδας τόμων.

Ἡ δὲ ἐδόθη παραγγελία διὰ τὴν μικροφωτογράφησιν ἐβδομήκοντα πέντε τόμων ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Foreign Office μετὰ τὴν ἐν Ἀθήναις Βρετανικὴν Πρεσβείαν κατὰ τὰ ἔτη 1827 - 1836.

Διὰ τὰ καταστῆ ἀμέσως δυνατόν εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἐρευνητάς νὰ ἀξιοποιήσουν τὸ συγκεντρωθὲν ὕλικόν τοῦ Foreign Office, ἐφωτογραφήθησαν οἱ εἰς αὐτὸ ἀναφερόμενοι κατάλογοι τοῦ Public Record Office, ἐδόθη δὲ παραγγελία διὰ τὴν μικροφωτογράφησιν τῶν ὑπηρεσιακῶν πρωτοκόλλων καὶ εὐρετηρίων τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Foreign Office μετὰ τὴν ἐν Ἀθήναις Βρετανικὴν Πρεσβείαν κατὰ τὰ ἔτη 1828-1890. Τὰ πολὺτιμα ταῦτα πρωτόκολλα καὶ εὐρετήρια ἀποτελοῦνται ἐξ 6.000 περίπου σελίδων.

Ἐκτὸς τῶν Ἀρχείων τοῦ Foreign Office, ὕλικόν περὶ τοῦ νεωτέρου ἑλληνισμοῦ ἐπεσημάνθη καὶ εἰς ἄλλα ἀγγλικά ἀρχεῖα καὶ ἰδίως εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἀποικιῶν, ὅπου ὑπάρχουν πολὺτιμα στοιχεῖα περὶ Ἰονίων Νήσων, Κύπρον, Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως, καθὼς καὶ τινες πληροφορίες περὶ Φιλικῆς Ἑταιρείας. Οἱ εἰς τὸ ὕλικόν τοῦτο ἀναφερόμενοι κατάλογοι ἐφωτογραφήθησαν, τὰ δὲ περὶ Φιλικῆς Ἑταιρείας στοιχεῖα ἐδόθη ἐντολὴ νὰ μικροφωτογραφηθοῦν.

Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ I.A.N.E. εἰσῆχθησαν 818 τόμοι, ὧν οἱ 203 προῆλθον ἐκ δωρεᾶς καὶ οἱ 615 ἐξ ἀγορᾶς.

Ἐπίσης εἰς τὸ I.A.N.E. κατετέθησαν 86 ἐπιστολαὶ τοῦ ἀρχιτέκτονος Θεοφίλου Χάνσεν πρὸς τὸν Ἐρνέστον Τσίλλερ, ἀγορασθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας. Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται εἶναι τῶν ἐτῶν 1878-1890, ἀφορῶν δὲ εἰς τὴν ἀνέγερσιν καὶ τὴν διακόσμησιν τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας.

Ἄς ἐπιτραπῇ εἰς τὸν ὑποφανόμενον νὰ περατώσῃ τὸ παρὸν συνοπτικὸν σημείωμα διὰ μιᾶς ἐκκλήσεως : νὰ ἐπανδρωθῇ τὸ I.A.N.E. δι' ἐπαρκεῖς καὶ καταλλήλους προσωπικοῦ, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὴν ὄντως μεγάλῃ ἐθνικῇ καὶ ἐπιστημονικῇ ἀποστολῇ του. Σήμερον τὸ μόνιμον προσωπικόν του ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ μιᾶς γραφέως, τὸ δὲ ἑκτακτὸν ἐκ δύο ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων καὶ ἐνὸς καθηγητοῦ προσωρινῶς ἀπεσπασμένου ἐκ τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 1963

Ὁ Διευθυντής
Ἑλ. Πρεβελάκης

ΣΤ'

ΔΙΑΝ ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

περὶ τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1963 πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Ἀρχείου
Ἐκδόσεως Ἑλλήνων Συγγραφέων

1. Ἐπλούτισε τὴν βιβλιοθήκην του διὰ τῶν τόμων ἐξήκοντα διεθνῶν περιοδικῶν ἀρχαίας καὶ μεσαιωνικῆς φιλολογίας καὶ ὑπερενεακροσίων τόμων σπονδαίων καὶ συγχρόνων ἔργων σχετικῶν πρὸς τὴν βιβλιογραφίαν, μεθοδολογίαν, ἱστορίαν τῆς κλασσικῆς φιλολογίας, τὴν παπυρολογία καὶ παλαιογραφίαν, τὰ κείμενα καὶ τὴν ἐρμηνείαν ἀρχαίων ἐλλήνων καὶ βυζαντινῶν συγγραφέων, τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας καὶ μεσαιωνικῆς γραμματείας, τὴν ἀρχαίαν καὶ μεσαιωνικὴν ἱστορίαν, τὴν μυθολογίαν καὶ τὴν θρησκείαν, ὥς καὶ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀρχαίου καὶ μεσαιωνικοῦ κόσμου μέχρι σήμερον.